

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Februar 2019

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

politiets henlæggelse af straffesager

Opfølgning i sagen om politiets henlæggelse af straffesager (beretning nr. 15/2014)

6. februar 2019

RN 1102/19

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om politiets henlæggelse af straffesager, som blev indledt med en beretning i 2015. Vi har tidligere behandlet sagen i notater til Statsrevisorerne af 25. september 2015 og 12. januar 2018.

Konklusion

Rigsadvokaten og Rigspolitiet udarbejdede i juli 2016 nye retningslinjer for underretning af forurettede, herunder en ny anmeldeskvittering. Retningslinjerne krævede dog en række ændringer i politiets elektroniske sagsbehandlingssystem (POLSAS). De nødvendige ændringer i POLSAS er nu gennemført, og de nye retningslinjer for underretning af forurettede trådte dermed i kraft ultimo juni 2018.

Rigsrevisionen finder initiativerne tilfredsstillende og vurderer, at sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen baserer konklusionen på følgende:

- De nye retningslinjer for underretning af forurettede, herunder en ny anmeldeskvittering, er implementeret. Den nye anmeldeskvittering betyder, at forurettede nu bliver oplyst om, at forurettede får besked fra politiet eller anklagemyndigheden, hvis sagen henlægges, eller hvis sagen sendes i retten, ligesom de nye retningslinjer for orientering af forurettede betyder, at forurettede nu får en klagevejledning, når forurettede orienteres om udviklingen i sagen.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i maj 2015 en beretning om politiets henlæggelse af straffesager. Beretningen handlede om, i hvilket omfang politiet efterlever retsplejeloven og Rigsadvokatens retningslinjer ved henlæggelse af straffesager, hvor der ikke er rejst sigtelse. I den forbindelse undersøgte Rigsrevisionen, om det er bemyndiget personale, der henlægger straffesager, om politikredsene orienterer forurettede klart og korrekt, og om Rigsadvokaten og statsadvokaterne fører tilsyn med området. Rigsrevisionen undersøgte desuden, om politikredsene har en ensartet praksis for at henlægge sager, så straffesager behandles ensartet i hele landet.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det meget utilfredsstillende, at Rigsadvokaten har haft begrænset fokus på at sikre ensartet praksis for registrering af henlagte straffesager og orientering af de forurettede på tværs af politikredsene.

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgningsskema afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgningsskema	Status
1. Rigsadvokatens og Rigspolitiets arbejde med at udarbejde retningslinjer for, hvornår en straffesag skal registreres som henlagt uden indledt efterforskning og efter påbegyndt efterforskning.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 12. januar 2018.
2. Rigsadvokatens og Rigspolitiets arbejde med at udarbejde retningslinjer, der klarlægger, hvornår politiet skal oprette henholdsvis skarpe sager og undersøgelsessager, og hvornår undersøgelsessager skal konverteres til skarpe sager.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 12. januar 2018.
3. Rigsadvokatens og Rigspolitiets arbejde med at revidere anmeldelseskvitteringen og udarbejde nærmere retningslinjer, der kan sikre en tilstrækkelig og forståelig orientering af den forurettede.	Behandles i dette notat.

5. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på det punkt, der ikke tidligere er afsluttet.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Justitsministeriets initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Justitsministeriets initiativer i forhold til det udestående opfølgningsskema. Gennemgangen er baseret på Rigsadvokatens orientering af Justitsministeriet af 28. juni 2018 vedrørende implementering af de nye retningslinjer og de nye retningslinjer om underretning ved henlæggelse af straffesager samt en gennemgang af en mindre stikprøve af sager, der er henlagt.

Orientering af den forurettede om henlæggelse af straffesagen

7. Statsrevisorerne bemærkede, at politiets anmeldelseskvittering til den forurettede indeholdt modstridende oplysninger og var svær at forstå, ligesom den ikke indeholdt en klagevejledning. Statsrevisorerne bemærkede desuden, at politikredsene havde forskellig praksis for eventuel yderligere orientering af den forurettede om efterforskningen og begrundelsen for henlæggelse.

8. Justitsministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at Rigsadvokaten i samarbejde med Rigspolitiet ville revidere anmeldelseskvitteringen og udarbejde nærmere retningslinjer, der understøtter, at forurettede altid bliver orienteret tilstrækkeligt og på en forståelig måde.

9. Det fremgår af Statsrevisorernes bemærkning af 24. januar 2018 til Endelig betænkning 2016, at Statsrevisorerne fandt det tilfredsstillende, at Rigsadvokaten og Rigspolitiet har udarbejdet nye retningslinjer for oprettelse, registrering og henlæggelse af straffesager, der på landsplan sikrer større ensartethed i politiets arbejde. Statsrevisorerne fandt det ikke tilfredsstillende, at Rigspolitiet ikke havde implementeret de nye retningslinjer for politiets anmeldelseskvittering til de forurettede – knap 3 år efter, at beretningen blev afgivet. Det betød, at politiet fortsat sendte anmeldelseskvitteringer til borgere, som var svære at forstå, ikke indeholdt klagevejledning og ikke oplyste om udviklingen i en straffesag på den måde, som retsplejeloven foreskriver.

10. Det fremgår af orienteringen fra Rigsadvokaten til Justitsministeriet, at de fornødne ændringer i POLSAS er foretaget, og at ændringerne trådte i kraft den 28. juni 2018. Rigsadvokaten meddelte i den forbindelse alle politikredse og statsadvokater, at Rigsadvokatens retningslinjer om underretning ved henlæggelse af straffesager trådte i kraft den 28. juni 2018.

Vi har gennemgået et mindre antal sager med henblik på at se, om den nye anmeldelseskvittering og de nye retningslinjer for underretning af forurettede kan benyttes. Gennemgangen viser, at såvel anmeldelseskvittering som underretning af forurettede følger de nye retningslinjer for underretning ved henlæggelse af straffesager. Anmeldelseskvitteringen og de nye retningslinjer for underretning af forurettede benyttes i forbindelse med straffesager oprettet i POLSAS. Rigsadvokaten overvejer desuden, hvordan de nye retningslinjer om underretning af forurettede fremadrettet kan bringes i anvendelse i forhold til cykel- og knallerttyverier, som ikke oprettes i POLSAS, men i et kosterregister. Den nye anmeldelseskvittering betyder, at forurettede nu bliver oplyst om, at forurettede får besked fra politiet eller anklagemyndigheden, hvis sagen henlægges, eller hvis sagen sendes i retten, ligesom de nye retningslinjer for underretning af forurettede betyder, at forurettede nu får en klagevejledning, når forurettede orienteres om udviklingen i sagen.

11. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Justitsministeriet har implementeret de nye retningslinjer for underretning af forurettede. Rigsrevisionen vurderer derfor, at sagen kan afsluttes.

Lone Strøm